

[Elmqvist.]

gen i de forskellige Landsdele af overordentlig Interesse, at Adgangen til de Undervisningsanstalter, hvor Ungdommen opdrages, bliver saa nem og saa billig som mulig. Men dette opnaas selvfølgelig kun ved, at disse Anstalter ligger spredt i passende Antal ud over Landet. Jeg skal nævne nogle Eksempler fra Navigationskolen i Aalborg.

At de Hjem i Nordjylland, der vil udanne deres Sønner til Navigatorer, kan sende dem til denne By, er af stor Betydning i mangfoldige Retninger. Disse Hjem har ofte i den nære By Slægtninge, hos hvem de unge Mænd kan bo billigt. Rejsen til Hjemmet i Ferierne er betydeligt billigere end fra København eller Nordby eller Svendborg. Mange af de unge Mennesker fra Oplandet kan ogsaa blive boende i deres Hjem og kan pr. Cykle, Jernbane eller Rutebil tage frem og tilbage enten daglig eller hver Lørdag, hvorved Udgifterne ved Uddannelsen ogsaa formindskes betydeligt. Da jeg forleden var paa Besøg i Aalborg, fortalte Forstanderen mig saaledes, at flere Elever, der bor adskillige Mil fra Aalborg ude langs med Fjorden, daglig cykler ind til Skolen i Aalborg, ja, han havde endogsaa Elever fra de nørrejydske Byer, Hjørring, Hobro og andre, der daglig tog frem og tilbage mellem deres Hjem og Skolen. Saaledes kunde der nævnes Eksempel paa Eksempel paa Befolkningens Interesse i, at disse Undervisningsanstalter ligesom saa mange andre bliver fordelt saaledes ud over Landet, at Befolkningens Adgang til dem bliver den billigst og den lettest mulige. Der er derfor efter min Mening ingen Tvivl om, at foretages der paa det Omraade, vi her behandler, en yderligere Centralisation, berøves Aalborg og dermed Nørrejyland Navigationsskolen, da vil Hindringerne for mangan ung Mand, hvis Lyst staar til Søen, blive saa store, at de ikke vil kunne overvindes, og det vil ikke mindst være urimeligt og uheldigt, fordi denne Skole netop ligger i en Landsdel, som med sine vide Kyststrækninger og sin store Havnetrafik — det kan maaske her være rimeligt at minde om, at Aalborg og Nørresundby Havne er de største Havne udenfor København — saavel som ved sin nære Forbindelse med Havet hos mange unge skaber Lyst til Søen, en Lyst, som man sandelig ikke i et Land, hvor Skibsfarten, saaledes som Tilfældet er i vort Land, aarlig sejler store Kapitaler hjem, bør lægge Hindringer i Vejen for, men som man tværtimod bør fremme. Men saadanne Hindringer skaber man ganske givet, hvis man kræver, at

Nørrejyllands Ungdom, naar den vil til Søen, skal søge helt ned til Fanø eller, naar denne Skole eventuelt ogsaa en Gang er ophævet, til Svendborg eller til København. Det er til Skade for Skibserhvervets Udvikling og en Urimelighed overfor den nørrejydske Befolkning, som i 200 Aar har haft dette Uddannelsessted i Aalborg.

Overfor alt det, jeg her har fremhævet, ved jeg godt, at man vil fremføre, at det ringe Elevantal i Aalborg jo dog udviser, at denne Skole kun bruges i ringe Udstrækning. Jeg vil heroverfor først og fremmest anføre, at helt saa ringe, som Antallet efter Forslaget Bilag synes at være, er det nu heller ikke. Naar man læser Bilagene, er man tilbøjelig til at faa det Indtryk, at denne Skole aarligt kun søges af ca. 10 Elever. Men dette er selvfølgelig ikke rigtigt. Det Tal, som findes i Bilagene, fremkommer ved — og det kan statistisk selvfølgelig være en ganske rigtig Maade at fremstille Tallet paa —, det fremkommer ved, at man tager det aarlige Gennemsnitstal af Eleverne. Men jeg vil gerne overfor disse Gennemsnitstal sætte Tallene for de Elever, der i de paagældende Aar har besøgt Skolen. I 1926 var Skolen besøgt af 23 Styrmandselever, deraf paa et givet Tidspunkt samtidig 20, i 1927—28 af 15, i 1928—29 af 14 og i 1929—30 af 19 Styrmandselever. Jeg finder, at dette giver et noget rigtigere og selvfølgelig ogsaa et bedre Billede af Elevantallet paa Skolen end den rent statistiske Oversigt, som findes i Bilaget. Helt faa Elever er det altsaa ikke, der besøger denne Skole aarlig.

Hertil kommer, hvad der allerede er fremhævet af den foregaaende Taler, at der er en ganske særlig Grund til, at Elevantallet ikke er større, nemlig den, at man i sin Tid tog en af Skolens vigtigste Funktioner fra den, nemlig Skibsførerskolen, og det er den eneste Skole, som man har berøvet denne Afdeling. At dette i høj Grad distancerer Skolen i dens Konkurrence med de andre Skoler, turde være indlysende. Faktisk har denne Ordning, uden at det har været tilsigtet, stillet Skolen saaledes i Kapløbet med de andre, som man vilde stille den Person, hvis ene Ben man amputerede, og som man derefter bad om at løbe om Kap med andre, som havde begge Ben i Behold. Det er jo en Selvfølge, at naar en ung Mand skal læse til Skibsførereksamen, og Hjemmet paa Forespørgsel hos Skolen erfarer, at der kan han kun læse i en vis Tid, nemlig til han faar Styrmandseksamen, saa skal han paa den anden Skole for at tage Skibsførereksamen, vil mange Hjem være tilbøjelige til —